

מ"ח 5935/14 - פלוני נ' מדינת ישראל

מ"ח 5935/14 - פלוני נ' מדינת ישראל עליון

מ"ח 5935/14

פלוני

נגד

מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

[18.12.2014]

כבוד השופט א' רובינשטיין

בשם המשיבה - עו"ד ג'ואי אש

בקשה למשפט חוזר

החלטה

א. בקשה רביעית למשפט חוזר לפי סעיף 31 לחוק בתי המשפט [נוסח משולב], התשמ"ד-1984. המבקש הורשע בבית המשפט המחוזי בנצרת (סגן הנשיא א' אמינוף, והשופטים ז' הווארי ונ' מוניץ) ביום 8.7.03 בעבירות שעיקרן אינוס וביצוע מעשים מגונים בנסיבות מחמירות, והוטלו עליו ביום 4.11.03 14 שנות מאסר בפועל, מאסר על תנאי למשך 3 שנים, פסילת רישיון נהיגה ופיצוי למתלוננת. ערעור שהגיש המבקש נדחה על-ידי בית משפט זה (השופטת (כתארה אז) ד' ביניש, השופטת (כתארה אז) מ' נאור והשופט י' עדיאל) בפסק דינו מיום 4.8.04 (ע"פ 10968/03); לצד זאת התקבל ערעור המשיבה על קולת העונש, שהוחמר בעקבות כך ל-20 שנות מאסר. בקשותיו הקודמות של המבקש לעריכת משפט חוזר נדחו בבית משפט זה ביום 17.7.05 (מ"ח 1538/05, השופט א' א' לוי), ביום 19.5.11 (מ"ח 2655/10, השופטת ע' ארבל) וביום 2.12.12 (מ"ח 2623/12, השופט ס' ג'ובראן). ביום 3.9.14 הוגשה הבקשה הנוכחית. רקע והליכים

ב. הרקע לבקשה פורט בהרחבה בהחלטות קודמות כמתואר, ועל כן יובאו הדברים בתמצית. על פי כתב אישום מתוקן מיום 11.2.02 שפורט בהכרעת דינו של בית המשפט המחוזי - עשתה המתלוננת, אז קטינה בת 9, דרכה לבית הספר, ומשהבחין בה המבקש הסיט את רכבו, עצר בסמוך אליה וביקש את עזרתה. לאחר שסירבה, אחז בה המבקש והכניסה לרכבו בניגוד לרצונה, ונסע לביתו. משהגיעו למקום הכניס המבקש את המתלוננת בכוח לדירתו ונעל את הדלת אחריו, תוך שאיים עליה כי אם תספר להוריה על מעשיו יהרוג אותה וישבור את רגליה. בהמשך הפשיט המבקש את המתלוננת מבגדיה, נגע בחלקי גופה, והחדיר את אצבעותיו ואת איבר מינו לאיבר מינה, תוך שהסב לה כאב רב. לאחר שבא על סיפוקו אפשר למתלוננת להתלבש ולצאת מן הדירה. בשל מעשים אלה, ולאחר ניהול הליך, הורשע המבקש בשתי עבירות של אינוס בנסיבות מחמירות לפי סעיף 345 (ב)(1) לחוק העונשין, התשל"ז-1977; במספר עבירות של מעשה מגונה בנסיבות מחמירות לפי סעיף 348(ב) לחוק; חטיפה לשם חבלה או עבירת מין לפי סעיף 374 לחוק; תקיפה לשם ביצוע פשע לפי סעיף 381(א)(2) לחוק; כליאת שווא לפי סעיף 377 רישא לחוק; והדחה בחקירה בנסיבות מחמירות לפי סעיף 245(ב). ביום 13.1.02 תוקן כתב האישום על דרך הוספת אישום המייחס למבקש עבירות תעבורה, וגם בהן הורשע. הוטלו עונשים כאמור.

ג. בית המשפט המחוזי הסתמך בהכרעת דינו בעיקר על הודעת המתלוננת בפני חוקרת הילדים, והתרשמותה כי המתלוננת חוותה את האירוע כפי שתיארה בחקירתה. יתר על כן, בית המשפט צפה בתיעוד מוקלט של החקירה והתרשם כי עדות המתלוננת מהימנה. עוד התבססה ההכרעה על חוות דעת רפואית מטעם מנהל המכון לרפואה משפטית, שהובא כעד הזמה מטעם המשיבה. המבקש מצדו סירב להשיב לכתב האישום, ובחר שלא להעיד בפני בית המשפט. שתיקתו זו לא הוכרה כסיוע לעדות המתלוננת (לצורך סעיף 11 לחוק לתיקון דיני הראיות (הגנת ילדים), התשט"ו-1955); אך, בית המשפט מצא את הסיוע הנדרש להרשעתו, בין היתר, בעדויות שהובאו בדבר מצבה הנפשי של המתלוננת ביום האירוע ולאחר מכן, בממצאים הרפואיים המאמתים את גרסתה, בראשית הודייתו של המבקש בהודעות שמסר לגורמי המשטרה ובשחזור שנערך עמו בדירתו. יצוין, כי במהלך משפטו הגיש המבקש בקשה לפסילת ההרכב, מן הטעם כי נחשף להרשעה קודמת שלו בעבירות מין בקטינה. בקשה זו נדחתה, וכמותה גם ערעור שהגיש המבקש לבית משפט זה (ע"פ 4199/02 לב נ' מדינת ישראל, החלטת הנשיא ברק מיום 6.6.02).

ד. ערעור המבקש לבית משפט זה נדחה כאמור ביום 28.7.10, תוך קבלת ערעור המשיבה והחמרת העונש. בפסק הדין נאמר, ש"הרשעתו של המערער (המבקש, א"ר) מבוססת היטב ומעוגנת בחומר הראיות שהיה בפני בית המשפט קמא" (פסקה 3), וכי "הראיות אשר היו בפני בית המשפט קמא הן בעלות עוצמה משכנעת שאינה יכולה להתיר ספק סביר ביחס לאשמתו של המערער (המבקש, א"ר)" (פסקה 4). תוך כך ציין בית המשפט, כי תיעוד חקירתה של המתלוננת הוא משכנע, וכי בראיות הנוספות שהוצגו בפניו - ובעיקר הממצאים הרפואיים והודעותיו של המבקש בפני המשטרה - מצוי "סיוע למכביר" ואף מעבר לנדרש באותו מקרה.

ה. בשנת 2005 הגיש המבקש את בקשתו הראשונה למשפט חוזר, ובה טען כי הרשעתו היתה כרוכה בעיוות דין של ממש. בפרט נטען, כי הרשעתו נסמכה על עדות המתלוננת בפני חוקרת הילדים בלבד ובלא סיוע כנדרש, וכי המותב שהרשיעו החזיק בדעה מוקדמת לחובתו, בשל החשיפה להרשעה קודמת שלו כאמור. ביום 17.7.05 דחה בית המשפט (השופט א' א' לוי) את הבקשה, תוך שנאמר כי אין בטענות המבקש להעלות חשש לקיומה של אף לא אחת מן העילות לקיומו של משפט חוזר. בשנת 2010 הגיש המבקש בקשה שניה, ובה טען, בין היתר, כי לא הוצגו בפני בית המשפט ראיות ממשיות לקיום מגע מיני בינו לבין המתלוננת, וכי נפלו פגמים בחקירתה על-ידי חוקרת הילדים. ביום 19.5.11 נדחתה בקשתו (השופט ע' ארבל), בנימוק כי טענותיו מכוונות כנגד ממצאי העובדה והמהימנות של הערכאה הדיונית, וכאלה אין מקומן להישמע במסגרת הליך של משפט חוזר, שאינו מהווה הליך ערעורי נוסף. ביום 2.12.12 דחה בית המשפט (השופט ס' ג'ובראן) את בקשתו השלישית, תוך שנאמר כי אין מטרתו של משפט חוזר לבחון בשנית את העובדות ששימשו בסיס להרשעת המבקש, ויתרה מכך, כי הנטען בבקשה הועלה במסגרת בקשותיו הקודמות למשפט חוזר ונדחה, ואך מטעם זה ניתן לדחות את הבקשה לפי הקבוע בתקנה 8 לתקנות בתי המשפט (סדרי דין במשפט חוזר), התשי"ז-1957.

הבקשה הנוכחית והתגובה לה

ו. המבקש - הפונה בעצמו - חוזר על עיקרי הטענות שהעלה בבקשותיו הקודמות, ובין היתר: כי נפלו מחדלים שונים בחקירתה של המתלוננת על ידי חוקרת הילדים. כך נטען, כי החקירה נערכה רק ארבעה ימים לאחר האירוע ובמהלך תקופה זו הושפעה המתלוננת על ידי סביבתה הקרובה, וכי החוקרת הפסיקה את צילום החקירה מספר פעמים בניגוד לנהלים ואף שאלה את המתלוננת שאלות מדריכות שעודדו למסור גרסה אשר הביאה להפלתו; כי הממצאים הרפואיים שעלו מבדיקות המתלוננת בסמוך לאירוע הם שגריים ואינם מהווים ראיה לכך שהתקיים מגע מיני בינה לבין המבקש; כי לא אותרו ראיות פורנזיות ברכבו; כי נוכח הקרבה בין מיקום החטיפה לדירת המבקש, לא סביר כי המבקש עשה שימוש ברכב בעת ביצוע העבירה; וכי הערכאה הדיונית שגתה בהסתמכותה על חוות דעתו של מנהל המכון לרפואה משפטית, אשר לא בדק את המתלוננת ואף לא הביא סימוכין לקביעותיו.

ז. ביום 2.12.14 הוגשה תגובת המשיבה, בה נטען כי יש לדחות את בקשת המבקש, משום שאינה מקיימת אף לא אחת מן העילות המפורטות בסעיף 31(א) לחוק בתי המשפט; נאמר, כי טענות המבקש אינן מצביעות על קיומה של ראיה חדשה או חשש ממשי לעיוות דין, כי הן נתבררו ונדחו בפסקי דין בשתי ערכאות וכן במסגרת בקשותיו הקודמות למשפט חוזר, וכי אין הליך המשפט החוזר מהוה שלב ערעורי נוסף כדי לבחון טענות שנדחו בערכאות שיפוטיות קודמות. עוד נטען, כי הואיל וחוזר המבקש על טענות שעמדו בבסיס בבקשותיו הקודמות ואשר נדחו, חל בעניינו האמור בתקנה 8 לתקנות בתי המשפט (סדרי דין במשפט חוזר) שהזכיר השופט ג'ובראן בשעתו, שלפיה "לא תוגש בקשה נוספת או אחרת בשל עילה ששימשה יסוד לבקשה שסירבו לה". לבסוף הוטעם, כי הן בית המשפט המחוזי, והן בית משפט זה כערכאת ערעור סברו, שלראיות כנגד המבקש עוצמה משכנעת והן אינן מותירות ספק סביר ביחס לאשמתו. ביום 14.12.14 הגיש המבקש בקשה "להוציא צו המורה למכון לרפואה משפטית להפיק חוות דעת פתולוגית על התיק שם הורשע המבקש", אך לא ראיתי מקום לכך. דיון והכרעה

ח. לאחר עיון בבקשה ובתגובה על נספחיה, לרבות פסק הדין בבית המשפט המחוזי ובערעור ובהחלטות בבקשות למשפט חוזר, אין בידי להיעתר לבקשה. אזכיר, כי בבסיסו של מוסד המשפט החוזר הקבוע בסעיף 31(א) לחוק בתי המשפט עומדת השאיפה לאיזון בין החתירה לחשיפת אמת ומניעת הרשעות שווא, מתוך הכרה כי מערכת משפטית באשר כולה בני אנוש אינה חפה מטעויות, ובין עקרון סופיות הדיון והתכליות שבבסיסו, ובעיקרן הבטחת ודאות ויעילות דיונית (ראו מ"ח 5251/13 פרי נ' מדינת ישראל (2014); מ"ח 8810/13 פלוני נ' מדינת ישראל (2014)). כמתחייב מן האיזון האמור, האפשרות לקיומו של משפט חוזר ניתנת במשורה, כאשר הליך זה הוא בבחינת החריג ולא הכלל (מ"ח 5846/03 יזדי נ' מדינת ישראל (2003); מ"ח 6148/95 עזריה נ' מדינת ישראל, פ"ד נא(2) 356, 334 (1997); מ"ח 4737/07 מירופולסקי נ' מדינת ישראל (2007)); ומוגבלת היא למקרים בהם הבקשה מלמדת על התקיימותה של אחת מארבע העילות המנויות בסעיף 31(א).

ט. מקריאת הבקשה עולה - אף כי הדבר לא צוין בה במפורש - כי העילות הרלבנטיות לענייננו הן המנויות בסעיף 31(א)(2), שעניינו קיומן של ראיות נוספות אשר יש בהן כדי לשנות את תוצאת המשפט לטובת המבקש, ובסעיף 31(א)(4), המאפשר להורות על עריכת משפט חוזר נוכח קיומו של חשש ממשי לעיוות דין. ואולם, סבורני כי אין הבקשה מבססת אף לא אחת משתי עילות אלה. טענות המבקש מכוונות רובן ככולן כנגד ממצאי עובדה ומהימנות שנקבעו על-ידי הערכאה הדיונית, ואין מקומן להישמע במסגרת משפט חוזר, שאינו משמש "שלב ערעורי נוסף" כאמור, אלא מהווה כלי לתיקונו של עיוות דין שורשי אשר יש חשש שהביא להרשעתו של אדם חף מפשע; עיון בבקשה מגלה כאמור, כי אין זה המקרה. יתרה מכך - וכאן עיקר - טענות המבקש נדונו בהרחבה ונדחו הן בערכאה הדיונית, הן בערכאת הערעור, והן בהחלטותיו של בית משפט זה בשלוש בקשותיו הקודמות למשפט חוזר. בהמשך לאמור וכנטען על ידי המשיבה, הואיל וטענות המבקש בבקשתו הנוכחית עמדו בבסיס בקשות קודמות שנדחו, ניתן אך מטעם זה שלא להיעתר לבקשה על פי תקנה 8 לתקנות בתי המשפט (סדרי דין במשפט חוזר). נוכח כל האמור, אין מקרה זה מן החריגים המצדיקים קיומו של משפט חוזר. לשלמות התמונה אציין, כי מעיון בפסק דינו של בית המשפט המחוזי ובפסק הדין בערעור בבית משפט זה נראה שביסודן נענו הטענות המועלות עתה, ומנגד נזכור כי המבקש בחר שלא להעיד במשפטו ולהציג את גרסתו. כללם של דברים

י. כללם של דברים, אין בידי להיעתר לבקשה.
ניתנה היום, כ"ו בכסלו התשע"ה (18.12.2014).